

UITSPRAAK REGIONALE KLACHTENCOMMISSIE MIDDEN - NEDERLAND
24 oktober 2022 (mondelinge uitspraak 20 oktober 2022)

Zitting: 20 oktober 2022 te Amersfoort.
De commissie bevindt zich in de Brink op het terrein van ...
De mondelinge behandeling vindt via beeld -en geluidsverbinding plaats.

Klachtnummer: KC 2022 – 078

---

1. De klacht

De klachtmelding vermeldt de volgende klacht:

Klager is het niet eens met de verplichte zorg in de vorm van medicatie (psychose medicatie Paliperidon).

2. De procedure

2.1. Bevoegdheid en ontvankelijkheid

De klachtencommissie (in het vervolg: de commissie) verklaart de klacht ontvankelijk als een klacht in de zin van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz).

2.2. Het verloop van de procedure

- Op 18 oktober 2022 heeft de commissie de klacht van klager ontvangen.
- Klager heeft de commissie toestemming gegeven voor het inzien van zijn dossier.
- Op 19 oktober 2022 zijn aangeklaagde en de overige betrokkenen, zoals bedoeld in artikel 5 van het klachtenreglement, van de klacht van klager in kennis gesteld.
- Op 19 oktober 2022 zijn de schriftelijke uitnodigingen verzonden voor de hoorzitting op 20 oktober 2022.
- De hoorzitting heeft op 20 oktober 2022 plaatsgevonden. Dezelfde dag is de beslissing, zie punt 7, aan klager en aangeklaagde meegedeeld (telefonisch).

Alle betrokkenen zijn van de ingebrachte stukken in kennis gesteld.

3. De feiten – voor zover van belang

Klager is geboren op .... Hij is bekend met chronisch psychotische klachten bij schizofrenie, waarvoor hij onder behandeling is geweest bij .... Klager is in de afgelopen 10 jaar bekend bij instellingen als ... en .... Hij heeft in samenspraak met ... de medicatie afgebouwd en heeft in maart 2022 zijn laatste Xeplion depot gehad. Na het stoppen met medicatie is klager zich terug gaan trekken, is hij afgevallen en is er sprake van toenemende paranoïde en somatische wanen. Op 11 oktober 2022 is klager vanuit ... opgenomen bij ...

Op 19 september 2022 heeft de rechtbank Midden-Nederland, locatie Utrecht, een zorgmachtiging verleend tot en met 24 februari 2023, waarbij onder meer en relevant in het kader van de klachtmelding het toedienen van medicatie is toegewezen.

De zorgverantwoordelijke heeft klager op 13 oktober 2022 onderzocht en op 13 oktober 2022 is de voorgenomen beslissing met hem besproken.

Op 13 oktober 2022 wordt aan klager de informatie over het verlenen van verplichte zorg door de geneesheer-directeur overhandigd.

Op 13 oktober 2022 wordt de beslissingsbrief aan klager overhandigd tot het verlenen van verplichte zorg ter uitvoering van de zorgmachtiging en wordt klager namens de geneesheer-directeur schriftelijk in kennis gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing bij de klachtencommissie en de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon en de familievertrouwenspersoon.

De zorgverantwoordelijke stelt in de brief van 13 oktober 2022 dat de volgende verplichte zorg zal worden gegeven: het toedienen van medicatie vanwege een psychotische stoornis. Bij klager is sprake van een recidief paranoïde psychotische episode met megalomane wanen in het kader van schizofrenie.

4. Toelichting van klager

Klager heeft ter zitting een toelichting op zijn klacht gegeven; deze wordt hieronder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hoe het met klager gaat antwoordt hij dat hij geen psychose medicatie wil. Hij wil wel verder in behandeling blijven bij het team tot de aanvang van het traject met een bewindvoerder stapje voor stapje is afgerond.

Gevraagd hiernaar antwoordt klager dat hij tot maart 2022 Xeplion toegediend heeft gekregen en dat dit een nare prik is waar hij zich niet fijn van voelt. De medicatie is op verzoek van klager afgebouwd. Hij zegt dat hij overal aan mee wil doen, maar dat hij geen medicatie neemt.

Gevraagd hiernaar antwoordt klager dat het verleden niet zo noodzakelijk is en dat hij wil werken en samenwerken in het heden

Gevraagd of klager alles heeft kunnen zeggen wat hij heeft willen zeggen en of er goed naar hem is geluisterd, antwoordt hij dat hij graag in samenwerking wil zijn met de behandelaren maar dat hij geen medicatie wil.

5. Weerwoord van aangeklaagde op de klacht

Ter zitting heeft aangeklaagde verweer gevoerd; dit wordt hier onder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat klager sinds maart 2022 geen antipsychotische medicatie heeft gehad. Hij is altijd stabiel geweest met medicatie. Alleen een opname heeft geen zin. Gelet op het eerdere delict gedrag van klager ziet aangeklaagde medicatie als voorbereiding

om herhaling van dit gedrag te voorkomen. Op de vraag of het delict gedrag nog aan de orde is antwoordt aangeklaagde dat dit niet het geval is en dat er nu niet zoveel ernstig nadeel is. Klager is nu niet agressief, maar er is wel sprake van decompensatie en preoccupatie met seksuele fantasieën en gedragingen.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat klager bijwerkingen heeft van de medicatie, maar dat hij geen andere medicatie wil hebben, reden waarom aangeklaagde wil starten met de medicatie die effectief is en waar klager in het verleden stabiel op heeft gereageerd.

6. Overwegingen van de Klachtencommissie

Gelet op de ingebrachte stukken en de informatie van wat ter zitting is besproken komt de commissie tot de volgende overwegingen.

De commissie heeft bij de klacht de rechtmatigheid van de verplichte zorg ter uitvoering van de door de rechtbank op 19 september 2022 afgegeven zorgmachtiging en de daarbij vastgestelde vormen van verplichte zorg te beoordelen.

Artikel 8:9 Wvvgz bepaalt dat de zorgverantwoordelijke ter uitvoering van de crisismaatregel, machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel of de zorgmachtiging een beslissing tot het verlenen van verplichte zorg niet neemt, dan nadat hij:

- a. zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene,
- b. met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd, en
- c. voor zover hij geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer- directeur.

Allereerst en meer in het algemeen overweegt de commissie dat verplichte zorg bij psychiatrische patiënten een ernstige inbreuk is op hun persoonlijke levenssfeer en/of lichamelijke integriteit. Deze inbreuk dient dan ook met de nodige waarborgen omkleed te zijn. Daarom worden er op zowel juridisch als medisch gebied eisen gesteld aan het mogen toepassen van verplichte zorg. Op juridisch gebied moet verplichte zorg voldoen aan de gronden van de Wvvgz en aan vormvoorschriften als vastlegging van het zorgplan en het uitreiken van een voldoende gemotiveerde schriftelijke kennisgeving van de verplichte zorg.

Verplichte zorg is een ultimum remedium. Als verplichte zorg noodzakelijk is, moet gekozen worden voor de minst ingrijpende vorm en zo kort mogelijk. Verplichte zorg moet voldoen aan de uitgangspunten van subsidiariteit, proportionaliteit, doelmatigheid en zorgvuldigheid.

Wat betreft deze *formele* aspecten van de verplichte zorg en de beslissingsbrief van 13 oktober 2022 stelt de commissie vast dat deze voldoet aan de wettelijke vereisten die hiervoor zijn gesteld.

De commissie overweegt dat uit de beslissingsbrief van 13 oktober 2022 blijkt dat klager bij aangeklaagde bekend is met een psychische stoornis.

De zorgverantwoordelijke heeft zich op 13 oktober 2022 op de hoogte gesteld van de gezondheidstoestand van klager en hem onderzocht. Zij heeft op 13 oktober 2022 overleg met klager gehad over de voorgenomen beslissing. De beslissing is op 13 oktober 2022 op schrift gesteld en voorzien van een schriftelijke motivering. De geneesheer-directeur heeft klager een afschrift van de beslissing gegeven en hem op 13 oktober 2022 schriftelijk in kennis gesteld van

de klachtwaardigheid van de beslissing en de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon.

De commissie acht door aangeklaagde voldoende aannemelijk gemaakt dat zonder het toedienen van (depot)medicatie een zodanig psychotisch toestandsbeeld in stand blijft dat er zich bij klager ernstig nadeel voordoet in de zin van art. 1.1. lid 2 onder a. Wvvgz.

De commissie acht met name aannemelijk dat het gedrag van klager, voortvloeiend uit zijn psychotisch toestandsbeeld, zodanig ernstig is dat dit zonder de verplichte zorg leidt tot ernstig nadeel. Er is sprake van verwaarlozing, maatschappelijke teloorgang en agressieve uitingen. Klager heeft psychotische symptomen in de vorm van een uitgesproken incoherentie en de bij hem bekende waan met betrekking tot het hebben van een relatie en een zoon. Hij heeft geen ziekte-inzicht.

De commissie toetst de voorgestelde verplichte zorg tevens aan de vereisten van doelmatigheid (heeft de behandeling zin), proportionaliteit (staat het belang van behandelen in verhouding tot de dwang) en subsidiariteit (zijn er alternatieven).

Op grond van het bovenstaande is de commissie van oordeel dat de voorgestelde verplichte zorg doelmatig en proportioneel is.

Gelet op het bovenstaande is tevens aan het vereiste van subsidiariteit voldaan.

De commissie komt tot de conclusie dat de beslissing van aangeklaagde tot het toedienen van (depot) medicatie voldoet aan de criteria van doelmatigheid, proportionaliteit, subsidiariteit en zorgvuldigheid en dat daarom aan het gestelde criterium in artikel 8:9 onder a. Wvvgz is voldaan.

De commissie verklaart de klacht voor wat betreft de vorm van verplichte zorg (het toedienen van ((depot) medicatie) op grond van artikel 8:9 Wvvgz **ongegrond**.

7. Beslissing

De commissie verklaart de klacht: **Ongegrond**

Deze beslissing is genomen door:

Mw. mr. drs. A.M.M. van Breugel, voorzitter,
Dhr. drs. R. Mentjox, psychiater,
Mw. drs. C.J.M.M. van de Gevel, algemeen lid.

In aanwezigheid van mw. mr. A.L. Duimel, ambtelijk secretaris (maakt geen deel uit van de commissie)

Ondertekening:

Beroepsmogelijkheden

De commissie wijst klager en de zorgaanbieder op de mogelijkheid dat zij op grond van artikel 10:7 Wvrgg binnen zes weken na het bekend maken van deze uitspraak de rechter om een beslissing over de klacht kunnen verzoeken. Dit kunnen zij doen door zelf rechtstreeks een verzoekschrift in te dienen. Zij kunnen hierbij een verzoek tot schadevergoeding indienen.